

[Poul Hartling.]

spalte 6144. Da havde jeg første gang ordet som formand for venstres folketingsgruppe og sagde om det politiske samarbejde:

„Vi ønsker at fremme de synspunkter, venstre som et liberalt parti bygger på, i et samarbejde til alle sider. Det er klart, at samarbejdet vil blive særligt omfattende med dem, der er enige med os i de fleste af vore synspunkter. Derfor har vi også gennem årene haft et godt og solidt samarbejde med det konservative parti, og det skal fortsætte. Men venstre ønsker også et samarbejde med andre om en liberal politik. Vort mål er en liberal regering med mulighed for at føre en liberal politik. Vi rækker hånden ud til dem, der vil støtte os i dette mål.“

Disse ord fulgte jeg op to måneder senere i en tale den 4. august, hvor jeg bad de radikale fremlægge deres arbejdsgrundlag for en liberal regering. Det radikale venstre svarede, at man ikke sigtede umiddelbart på et regeringsskifte, men accepterede opfordringen, således at repræsentanter for de to partier siden hen i en række samtaler har drøftet forskellige problemer, især økonomiske. Vi er enige om, at disse drøftelser skal fortsætte om kommende problemer.

Jeg har ikke lagt skjul på, at venstres mål er en liberal regering. Det betyder ikke, at vi ikke skulle være rede til at samarbejde med den socialdemokratiske regering om konkrete spørgsmål. Det har vi ofte vist tidligere at vi var, og det er der ingen ændring i. Jeg mener f. eks. som allerede nævnt, at det samarbejde, partierne er i gang med om boligspørgsmålene, snarest bør føre til et resultat. På den anden side føler vi ingen pligt til at holde regeringen ved magten. Vi havde intet ansvar for, at den kom til verden, og vi vil ikke for at redde regeringen stemme for en politik, vi ikke finder forsvarlig.

Der har undertiden været toner hos socialdemokraterne i retning af, at det var oppositionens skyld, at der ikke kunne skabes en sund økonomi. Man hørte lidt af det også i den forrige ærede ordførers tale. Men det er klart en urimelig tale. Regeringen må skaffe sig flertal for den politik, den synes er forsvarlig, eller også må den vige pladsen. Det er nu engang spillets regler i et parlamentarisk folkestyre. Man kan ikke

blot blive siddende og give oppositionen skylden.

Denne debat skulle jo være indledningen til folketingets arbejde. Afgørende er naturligvis det stof, vi får at arbejde med; men lige så betydningsfuldt er måske det politiske klima, hvori der arbejdes. Jeg tror, at der er ved at ske en klimæændring. Jeg tror, at et flertal er ved at samle sig om den politik, der må og skal føres her i landet, således at den medgang, der i disse år blæser ind over os udefra, ikke skal forspildes eller misbruges, men føre til fremgang og gavn for hele landet.

Poul Møller: Den debat, der skal finde sted her på grundlag af statsministerens åbnings-tale, er foreskrevet i grundlovens § 38, stk. 2. Det er altså pålagt folketinget at føre en sådan almindelig forhandling. Men det er ikke i grundloven pålagt folketinget, at begynde forhandlingen 14 dage efter, at statsministeren har holdt sin tale; det er vor egen afgørelse, eller i dette tilfælde formentlig præsidiets — måske blot den højtærede formands. Det kunne ikke falde mig ind at gå i rette med tingets høje præsidium i denne sag, for det har jo ikke besluttet andet, end hvad der er skik og brug her i tinget. Vi bør imidlertid forlade dårlige vaner, hvorfor jeg beder om, at vi i fremtiden tager den i grundloven foreskrevne forhandling i umiddelbar fortsættelse af selve åbningstalen. Som det er nu, er statsministerens tale jo overkommenteret, inden forhandlingen begynder her i tinget. Enhver politiker, enhver avis har givet sin mening til kende, så der ikke er andet for os at gøre end enten at gentage os selv og andre eller beskæftige os mere med sagerne end med talen. Det sidste synes i og for sig også det mest indbydende allerede af den grund, at talen var så upræcis i sine konklusioner, så flygtig i sin beskrivelse af landets almindelige stilling og så ligegyldig i opregning af selvfølgeligheder, at den kun vanskeligt kan gøres til genstand for en egentlig forhandling.

Vi glæder os over, at det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg), som jeg gerne vil bringe de bedste hilsener i anledning af hans forhåbentlig snart overståede sygdom, allerede er så rask, at han sprællevende og befriet for den finansministerielle værdigheds byrder hver søndag kan